
Osallistuvan budjetoinnin määrärahan käyttäminen

KHALL 06.05.2024 § 90
632/02.02.00/2023

Osallistuva budjetointi on toimintamalli, jossa kuntalaiset osallistuvat kunnan budjetin käyttöä koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Osallistuvan budjetoinnin tavoitteena on lisätä asukkaiden vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia. Osallistuvaa budjetointia voidaan toteuttaa yksittäisen määrärahan kohdentamisessa tai yksittäisen hankkeen tai investoinnin suunnittelussa sekä laajemmin tarkasteltuna kunnan eri tehtävien, kuten esimerkiksi turvallisuustyön ja hyvinvointityön suunnittelussa ja toteutuksessa. Vuoropuhelua on mahdollista käydä verkossa sähköisillä alustoilla (esim. otakantaa.fi), asukastilaisuuksissa, työpajoissa ja muita yhteistyökanavia hyödyntäen.

Osallistuvan budjetoinnin toimintamallin kokeilu käynnistyi Sastamalassa vuonna 2022. Kaupungin vuoden 2022 talousarvioon kirjattiin, että asukkaiden osallisuutta vahvistetaan kokeilemalla osallistuvan budjetoinnin toimintamallia myöntämällä rahoitusta kuntalaisten hyvinvointia tukevan toiminnan toteuttamiseen. Talousarviossa tarkoitukseen varattiin 50 000 euron määräraha ja osallistuvan budjetoinnin teemana oli nuorten hyvinvointi. Samalla todettiin, että osallistuvan budjetoinnin toimintamalli ja periaatteet toimivat pilottina ja että ensimmäisen vuoden kokemuksia hyödynnetään tulevien vuosien osallistuvan budjetoinnin toimintamallin käytössä.

Vuonna 2023 osallistuvaan budjetointiin osoitettiin edelleen 50 000 euroa ja teemana oli kaupunkiympäristön kehittämiseen liittyvät hyvinvointia tukevat pienhankkeet. Toimintamallia ja periaatteita päivitettiin pilottivuoden kokemusten perusteella. Valmisteluvaiheen ja ideoiden työstämisen koettiin vievän suhteellisen paljon aikaa, minkä vuoksi prosessia olisi tarpeen edelleen tiivistää.

Vuoden 2024 talousarvion kaupunkikonsernin keskeisiin teemoihin asukkaiden osallisuuteen ja vuorovaikutteisuuteen liittyen on kirjattu, että asukkaiden osallisuutta vahvistetaan Sastamalassa osallistuvan budjetoinnin toimintamallilla myöntämällä rahoitusta hyvinvointia tukevan toiminnan kehittämiseen. Talousarvioon varattiin 50 000 euron määräraha osallistuvaan budjetointiin, jonka teemana on kaupunkiympäristön kehittämiseen liittyvät hyvinvointia tukevat pienhankkeet, joita voivat toteuttaa myös erilaiset yhdistykset ja järjestöt.

Kaupungin johtoryhmä hyväksyi osallistuvan budjetoinnin toimintasuunnitelman vuodelle 2024 kokouksessaan 18.12.2023. Valmistelusta vastaavaan työryhmään nimettiin kaupungilta hyvinvointikoordinaattori Mervi Saari, rakennuttajainsinööri Elias Tepsa, kaupungin puutarhuri Suvi Isosävi ja liikuntapaikkamestari Jari Aho.

Osallistuvan budjetoinnin hankkeiden Ideointivaihe toteutettiin 8.1. – 5.2.2024 ja ideoita saatiin yhteensä 17 kappaletta. Valmistelevalle työryhmä käsitteli ideat ja niistä seitsemän valikoitui jatkoon. Jatkotyöstöstä pois jääneiden ideoiden kohdalla hylkäämisen perusteet olivat, etteivät ne täyttäneet osallistuvalla budjetoinnilla sovittuja periaatteita tai osaa ideoista edistetään jo muuta kautta kaupungin omana työnä.

Osallistuvan budjetoinnin työstövaiheeseen edenneet hankkeet olivat:

- Kiikan Jokisivunrannan penkki (arvio 2 500 euroa)
- Suodenniemen Kellarannan leikkiväline (arvio 7 000 euroa)
- Penkkejä ja pöytiä rannoille ja luontopoluille (arvio 10 000 euroa)
- Kaalisaaren ulkokuntosalin esteetön kulku (arvio 2 500 euroa)
- Purkutaidetalo Äetsän koululle (arvio 10 000 euroa)
- Rusun reitin kunnostus (arvio 8 800 euroa)
- Seuratalon äänentoistojärjestelmä ja esitystekniikka (arvio 8 800 euroa).

Tarkoitukseen budjetoidun 50 000 euron määrärahan arvioitiin riittävän kaikkien seitsemän idean toteuttamiseen. Äänestys ideoista oli siten tarpeeton. Äänestyksen sijaan toteutettiin kaikille avoin ideoiden sähköinen työstövaihe ajalla 4.4. – 19.4.2024.

Työstövaiheessa saatiin 105 reaktiota ja pari tarkentavaa kysymystä. Nuorisovaltuustolle esiteltiin vuoden 2024 osallistuvan budjetoinnin seitsemää hanketta kokouksessa 8.4.2024. Nuorisovaltuusto otti kantaa Purkutalotaidetta Äetsän koululle -hankkeen kustannuksiin. Kannanoton mukaan 10 000 euroa purettavaan taloon on liian paljon osallistuvan budjetoinnin määrärahasta.

Kaupungin johtoryhmä päätti 22.4.2024 esittää, että Purkutalotaidetta Äetsän koululle -hankkeen kustannukset rajataan 5 000 euroon (alv 0 %) koskien osallistavia menetelmiä ja 2 000 euroon koskien maalaus- ja muihin tarvikkeita eli yhteensä 7 000 euroon ottaen huomioon nuorisovaltuuston kannanotto.

Osallistuvan budjetoinnin määräraha sisältyy konsernihallinnon yhteisiin eriin, minkä vuoksi kaupunginhallitus päättää määrärahan käyttämisestä.

Oheismateriaalina seuraa tarkempi yhteenveto hyväksyttäviksi esitettävistä hankkeista/ideoista.

Valmistelija	hyvinvointikoordinaattori Mervi Saari, hallintojohtaja Tapio Rautava
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää hyväksyä, että osallistuvan budjetoinnin määräraha 50 000 euroa kohdennetaan valmisteluvaiheisiin perustuen (hinnat alv 0 %) seuraavasti: <ol style="list-style-type: none">1. Kiikan Jokisivun (Lauttarannan) oleskeluryhmä, 2 500 euroa2. Suodenniemen Kellarantaan leikkiväline lapsille, 7 000 euroa3. Penkkejä ja pöytiä rannoille ja luontopoluille, 10 000 euroa4. Kaalisaaren ulkokuntosalin esteetön kulku, 2 500 euroa

5. Purkotaloidetta Äetsän koululle, 7 000 euroa
6. Rusun reitin kunnostus, 8 800 euroa
7. Esitystekniikan hankkiminen Seurantalolle, 8 800 euroa.

Edellä mainittujen hankkeiden jälkeen vielä käyttämättä jäävällä määrärahalla hankitaan lisää penkkejä ja pöytiä rannoille ja luontopoluille.

Toimialojen tehtäväksi annetaan edellä kuvattujen hankkeiden toteutus vuoden 2024 aikana.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja

hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202